

Od studentů pro studenty: Na cestě od čtvrté k páté Studentské konferenci v Olomouci

Čtvrtý ročník Studentské konference, pořádané studenty katedry sociologie, andragogiky a kulturní antropologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, během níž mají studenti jak oborů sociologie, andragogiky, kulturní antropologie a religionistiky, tak dalších s nimi spřízněných oborů příležitost zažít atmosféru opravdového vědeckého setkání, se konal 11. dubna 2018. Jako každý rok se ani tento ročník nezaměřoval na specifické téma, nýbrž na výsledky výzkumů prováděných studenty, tedy výsledky bakalářských, diplomových či disertačních prací. Konferenci se zúčastnilo 13 účastníků z České i Slovenské republiky, konkrétně se jednalo o studenty a studentky Univerzity Karlovy, Západočeské univerzity v Plzni, Univerzity Palackého v Olomouci a Univerzity Komenského v Bratislavě, a celkem zaznělo 12 příspěvků. Pro každý příspěvek bylo vymezeno 15 minut, po nichž následovala pětiminutová diskuse nad daným tématem. Po úvodním slovu organizátorů konference zahájila první sekci Dominika Hesounová svým příspěvkem „Pojetí prostoru města a orientace v něm: Olomouc očima dětí a rodičů“, v němž se zabývala pojetím městského prostoru a orientací v něm prostřednictvím mentální reprezentace jedince. Na příspěvek Dominiky Hesounové navázal Jakub Tichý s příspěvkem „Problematika studia kultury u šimpanze učenlivého“, v rámci něhož se zaměřil na konceptualizaci kultury jako jednoho ze základních teoretických problémů při snaze vysvětlit chování šimpanzů, dále na etnografii šimpanzů s prezentací klíčových studií, sociálního učení a nástrojového chování. Posledním příspěvkem první sekce byl příspěvek Vojtěcha Malátka s názvem „Způsob života generace Y“. Vojtěch Malátek posluchače seznámil s kritérii, podle kterých generaci Y identifikoval, následně

se věnoval úloze Facebooku jakožto výzkumného prostředí a definoval životní způsob generace Y. V rámci metodiky své diplomové práce popsal marketingový nástroj (tzv. PPC kampaně), pomocí kterého proběhla distribuce e-dotazníku. Na závěr seznámil s výsledky výzkumu.

Druhou sekci konference zahájila Lucie Horníková s příspěvkem „Teotihuacanský pantheon – fikce, nebo realita?“. Jednalo se o téma disertační práce, v níž se autorka orientovala na problematiku náboženských představ v rámci teotihuacanské kultury. Cílem této práce bylo vytvoření uceleného obrazu společenství bohů předkolumbovského města Teotihuacanu, jelikož jsou mnozí badatelé přesvědčeni, že pantheon Bohů existuje, ovšem do dnešního dne se nebyli s to dohodnout, jaká božstva by ho měla tvořit, jak tato božstva vypadala, jaké byly jejich funkce, jak vypadal jejich kult apod. V této sekci následně vystoupila také Anna Fromová s příspěvkem „Výběrové řízení v konkrétní organizaci“, v rámci něhož autorka popsala teoretická východiska týkající se organizace a výběrového řízení, seznámila s metodikou výzkumu a s výsledky své bakalářské práce, jež byla případovou studií. Druhou sekci zakončil příspěvkem „Migrace z Bangladéše do Itálie“ Zbyněk Mucha, který se v únoru 2018 vydal do Dháky, hlavního města Bangladéše. V rámci výzkumu použil metodu polostrukturovaných a hloubkových rozhovorů, jejichž cílem bylo zjistit, jak se potencionální migranti rozhodují a jaké faktory jejich rozhodnutí ovlivňují. Pozornost byla věnována zejména problematice aktivit neregistrovaných zprostředkovatelů cest do zahraničí.

Prvním odpoledním prezentujícím třetí sekce byla Michaela Macháčková s příspěvkem „Psychoedukace osob s psychotickým onemocněním“. Výsledkem byla prezentace vytvořeného psychoedukačního programu pro specifickou cílovou skupinu, který vytvořila na základě teoretických poznatků a komparace různých již

existujících programů. Dalšími přednášejícími byly Kateřina Freiová a Blanka Krýsllová s příspěvkem „Pohled studentů sociologie na body art v rámci zaměstnání“, kdy cílem výzkumu bylo zjistit osobní vztah studentů sociologie ze ZČU v Plzni k tetování a následně toho, jaká je jejich hranice akceptace tetování v zaměstnání. Agatha Hrušová představila příspěvek s názvem „Inovativní vzdělávání: Vyjednávání jinakosti“. V této případové studii autorka zkoumala, jakými způsoby se konstituuje vzdělávání odlišné od dominantního vzdělávacího diskurzu. Její práce se také snažila reflektovat současné posuny ve vzdělávacím paradigmatu. Zaměřila se rovněž na koncepty, jako je svoboda, autonomie a zodpovědnost dětí, na kterých jsou tyto alternativní směry založeny. S příspěvkem „Prekarizace a prekariát jako nově objevující se sociální třída“ pokračovala Paula Ivanková. Během příspěvku se věnovala změnám na trhu práce a jejich dopadům v současné společnosti, konceptualizaci teoretických přístupů věnujících se problematice prekariátu a následně seznámila s výsledky výzkumu, v němž zjišťovala, do jaké míry zkoumaný problém zasahuje slovenskou společnost. S předposledním příspěvkem na téma „Mocenské vztahy ve vězeňství“ vystoupila Pavlína Hercová. Cílem příspěvku bylo nastínění teoretického rámce výzkumu, vycházejícího především z knihy *Dohlížet a trestat* od Michela Foucaulta, prezentace problémů spojených s výzkumem v totálních institucích a výsledků šetření z provedených rozhovorů v rámci kvalitativního výzkumu. Analýza výsledků měla za cíl popsat, jakým způsobem se formulují a projevují mocenské vztahy mezi vězni v instituci vězeňství. Konferenci ukončila Barbora Stehlíková, a to příspěvkem „Má dáti dar“, v němž se zabývala darem a tím, jaký druh morálky umožňuje darování v současné době. Příspěvek vycházel z etnografického výzkumu „štědré sociální sítě“ Hearth.net, v rámci které mohou uživatelé nabízet a přijímat dary bez očekává-

ní protidaru. Tuto síť založil podnikatel a buddhista Libor Malý, který se tak snaží naplnit svou vizi nového socioekonomického systému založeného na paradigmatu štědrosti a laskavosti. Práce se tak věnovala nejenom současné podobě daru, darování a štědrosti, ale také aktérským představám o nových podobách sociability tvářící v tvář očekávané krizi společnosti.

Každoročně se na Studentské konferenci schází jednak studentská komise, ale také komise odborná, složená z členů katedry. V obou komisích zasedají reprezentanti každého z oborů a jejich úloha spočívá zejména v poskytování zpětné vazby účastníkům konference. Obě komise na závěr konference vybírají nejzajímavější příspěvky, které jsou následně odměněny. Tento ročník se však vyznačoval nejen standardním udělováním cen za nejzajímavější příspěvky, ale také jednou (neplánovaně udělovanou) zvláštní cenou. Studentská komise ocenila příspěvek Zbyňka Muchy o jeho terénním výzkumu „Migrace z Bangladěše do Itálie“. Odbornou komisí byl oceněn příspěvek Agathy Hrušové s názvem „Inovativní vzdělávání: Vyjednávání jinakosti“. Zvláštní cenu získal Jakub Tichý za příspěvek, který u odborné komise vzbudil nejvíce emocí.

Hlavní vizí Studentské konference je podpořit setkávání studentů spřízněných oborů z České i Slovenské republiky podělit se o zkušenosti, navzájem se inspirovat, navázat nová přátelství a seznámit se s krásným prostředím historické Olomouce, která může být pro mnohé účastníky místem dalšího studia. Nabízí totiž možnosti nejen magisterského, ale také doktorského studia sociologie, andragogiky a kulturní antropologie (viz web a facebook katedry). Účastníci konference si můžou např. nanečisto vyzkoušet obhajobu, najít případné nedokonalosti práce či procvičit prezentační dovednosti. Nesporným benefitem je i získání zpětné vazby jak od účastníků, tak od odborníků. Účast na konferenci se navíc může vyjímat i v CV.

V pořadí již pátý ročník Studentské konference v Olomouci se bude konat dne 10. dubna 2019. Pokud sami píšete diplomovou či jinou práci v některém z výše zmíněných oborů, nebojte se přihlásit. Průběh minulého ročníku je zdokumentován také na naší facebookové stránce, kde najdete program, abstrakty, fotografie, ale i aktuální informace k dalšímu ročníku konference (<https://www.facebook.com/ksakonference/>).

Nikol Naňáková, Anna Macíčková

8. olomoucká podzimní sociologická konference „Společnost a moderní technologie“

Olomouc, 17.–19. 10. 2018

Již po osmé se čeští, slovenští a polští sociologové a socioložky sjeli v půlce října do Olomouce. Tentokrát pod názvem „Společnost a moderní technologie“ se tam totiž od 17. do 19. října 2018 konala 8. olomoucká podzimní sociologická konference. I přes úzce zaměřené téma ale konferenční výbor zařadil do otevřené sekce řadu příspěvků z jiných oblastí sociologie, což podpořilo na katedře sociologie, andragogiky a kulturní antropologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci vznik vysoce inspirativního sociologického prostředí.

Organizační výbor řízený doc. PhDr. Helenou Kubátovou, Ph.D., se přidržel osvědčeného schématu, kdy studenti všech stupňů prezentují spolu se zkušenějšími vědci v rámci jednoho pléna. Tematická a otevřená sekce se nepřekrývaly – každý z 97 účastníků mohl pohodlně stihnout celý program. Pokud tedy nedal přednost individuálnímu sociálnímu programu v podobě toulání podzimními olomouckými parky nebo návštěvy některé z kaváren, kterých v Olomouci přibývá jako příslovečných hub po dešti.

Poctiví účastníci měli možnost vyslechnout 26 příspěvků, které se zabývaly

jak tradičními tématy, jako například pracovním trhem, dělnickou třídou, dopadem čtvrté průmyslové revoluce na vzdělávací systém, vícegeneračním soužitím, tak tématy v české sociologii obvykle nevidanými, jako třeba kyborgizaci lidského těla, technologicky vyspělými sexuálními hračkami nebo mobilními aplikacemi pro sledování zdravotního stavu. Drtivá většina příspěvků byla založena na práci s empirickými daty, jak je ostatně na olomouckých sociologických konferencích zvykem. V pátek odpoledne uzavřel konferenci PhDr. František Kalvas, Ph.D., který svůj na simulacích založený příspěvek „Jací musí individualisté být, aby úspěšně šířili sociální novoty?“ vkusně doprovodil tematickými hudebními vsuvkami za využití kytary a saxofonu.

Letošní program zjevně trochu utrpěl časovým souběhem dvou velkých konferencí; oproti předchozím letům byl počet příspěvků přibližně o třetinu nižší. Předpokládám, že kdo v říjnu chyběl v Olomouci, šetřil svůj příspěvek na listopadovou Konferenci České sociologické společnosti v Hradci Králové. Abstrakty a powerpointové prezentace přednesených příspěvků lze nalézt na stránkách katedry sociologie, andragogiky a kulturní antropologie FF UP.

Pokud si někdo nestihl včas rozmyslet svou otázku v rámci diskuze, která bezprostředně následovala po každém příspěvku, měl dost možností probrat ji s autory i posluchači později v konferenčních kuloárech. Nedílnou součástí olomouckých konferencí je společenský program, který kromě několika povzbuzujících coffee breaků zahrnuje také neformální posezení, které letos proběhlo v restauraci Fontána ve Smetanových sadech. I tam došlo na improvizovanou hudební vložku v podání klavíru.

Právě přátelské a neformální prostředí dělá z olomouckých sociologických konferencí místo, kam se každoročně rádi vrací zástupci všech sociologických pracovišť